

Szerkesztőség Iroda: Fischei Fülöp könyvnyomdája helyiségben. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órákor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden, közzétételre *Margitai Nézet* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischei Fülöp könyvkereskedése Csáktornyán. Ide küldendő az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítattak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Megjelenik Csáktornyán hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési Árak:

Egész évre	4 Ft
Felére	2 " "
Negyedévre	1 " "

Helyi számla 10 kr.

Hirdetést még elfogadjátok: Budapest: Goldberg F. A. V. Irod. Irod. Németben: Schickel H. Daker M. Oppelt A. — Danzig: G. L. és társai. Frankfurt a. M.: Daube G. L. és társai.

NYILTÉR PÓTSZERA 10 kr.

A felnőttek oktatása a magyar beszéd elsajátítása érdekében.

Vannak olyan közérdekű ügyek, melyek csak kölcsönös meggyőződés, és a pro és contra vélemények meghallgatása után oldhatók meg sikeresen. Ilyen közérdekű ügy a felnőttek oktatása a magyar nyelvben, mely tétel a nemlétségi vallás- és közköztudományi miniszter úr által a jövő országos tanítványgyűlésre is kitűzött tárgyalásul, azon meghagyással, hogy előbb minden tanítói járáskör kidolgozza a tételt és véleményét adja.

A nemzetiségi kérdés manapság sokkal nagyobb port ver föl, mint bár mikor is, mert minden nemzet, akár van ehhez történelmi joga, akár nincs. Önmaga akar sorsának intézője lenni. — küzd, álmod és fáradozik a nemzetiségért nem törődve azzal, hogy főkegyesét diadal koronázza-e vagy szegényteljes bukás követi.

A nemzetiségi ezt idő szerint leginkább a nyelvé helyezik — bár nem egészen helyesen: s minden nemzet főkegyes oda van irányva, hogy őseinek nyelve — anyanyelv — minél tágabb körben elterjedjen, hogy mentül nagyobb legyen azok száma, kik nyelvet bírják s ezáltal téli az önkormányzás jogát, teljes függetlenségét kívívni, s nem ok nélkül.

Ha azt vizsgáljuk, hogy melyik nemzetnek a nyelve legerjedtebb — az első helyen találjuk az angolt, ki mindenben praktikus, mert az angol nyelvet jelenleg is, körülbelül 90 millió ember beszéli, utánok állanak a németek, majd az oroszok, spanyolok és a francziák. Mi magyarok majdnem az utolsó helyen állunk. Hogy ez így nincs jól, azt mindenképp belátja s ki történetünket ismeri, tudja, hogy ennek nem mi vagyunk az oka.

Ne menjünk ilyen vissza; — vessünk látóul azon vétkes mulasztásra, mit őseink a honfoglalás után elkövettek a nemzetiségek iránti barátságos érzelméből; csak történetünk azon véres lapjait nézzük, melyeken a törökháború után megörökített s látjuk, mint konzultáltak föl és hurcoltattak őseink rabzsolgaságra s mint lettek népletelekké a legmagyarabb vidékek, mint kellett ezeket idegen elemmel pótolni, s im: alig végződött be a 200 évig tartó török hadjárati: — jött a német koncentrációs politika, mely önállóságunk, nyelvünk — és alkotmányunkot akart megfosztani, s bennünket a német tartományokba beolvasztani. Nézzük az 1790, 1830, 1840, 1848 évi országgyűlést, mily nagy küzdelmekbe került a magyar nyelv tanítását a magyar áldozatkészségből fennartott közép-iskolában is felvetni. Ily sok küzdelem s ennyi viszályosság után, valószínű s Isten csodája, hogy: **Él magyar, áll Buda még!**

De hála a gondviselőnek, a nyomások megszűntek, a békés fejlődés-haladásnak mi sem állja útját, csak nemzetünk akaratától és törekvésétől függ, hogy Magyarország ezer éves fennállásának jubileumára a magyarság és a magyar nyelv sokkal nagyobb számban legyen képviselve — mint jelenleg.

Belátták végre jobbaink is, hogy a nemzetiségi kérdés ma már nálunk is aktuális dologgá vált és gondolkodnak azon, miképp lehetne a nem magyar-ajkuakat is a magyar nyelv és a magyar állameszmének megnyerni. — Az 1879. évi XVIII. törvényczikk is erre

céloz, s hogy mily nagy szükség volt ezen törvény megalkotására, mutatja az 1880 évi népszámlálás, melynek statisztikájából kitünik, hogy nincs ország, melynek lakosa aránylag annyiféle nyelven beszélne, mint hazánkban; Magyarország 13.758.622 lakosa közül csak 6.165.880 lakos vallja a magyar nyelvet anyanyelvének. — a mi bizony szép kevés egy olyan nemzetnél, mint a magyar, kinek olyan fényes történelmi múltja van, s kire oly fontos missió vár a jövőben is mint a magyar nemzetre.

»Nyelven él vagy hal a nemzet, ez régi és megdönthetetlen igazság, s minél jobban el van terjedve valamely nemzet nyelve, annál hatalmasabb a nemzet — és megfordítva. De szükség is, hogy mindazok, kik e hon határait közt laknak és ennek levegőjét szívják és humánus törvényeinek védelme alatt állnak és polgári jogokban részesülnek, a hazai nyelvet is bírják, mert csak a nyelv fűzheti egyik popárt a másikhoz úgy, mint testvérrel a testvérhez s csakis ez képezi a társadalmi alapát a hazai szerzetelés és törvény tisztelnek. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a nem magyar ajku polgár nem lehet egyszerűsárg az hazai, de mégis jobban a gazdaságunk azokhoz, kiknek saját nyelvünkön mondhatjuk el panaszainkat, bajainkat és örömeinket s így van a hazafisággal is.

Mindazáltal nem akarunk mi senkit sem erőszakosan magyarosítani, mint azt a miniszter ur is mondta volt, csak békés uton akarjuk a különféle nemzetiségeket saját érdekükben a magyar társadalomnak megnyerni; mert miénk e hon történelmi múltja — jelene és jövője, s a magyar állam nyelve nem lehet más, mint a magyar nyelv. Hogy ezt elérhessük szükséges, hogy az ifju nemzedék már az iskolában nyerjen alapos oktatást a magyar nyelvben, — amit derék és hazafias tanítóink meg is tesznek. Hódítunk is az ifjuságnál — s a gyermek, ki a népisikoltát bevégezte, bírja is a magyar nyelvet — csak gondoskodni kell arról, hogy azt kün az életben, a társadalomban el ne felejtse. — Mi azonban ezzel sem elégedhetünk meg, mert mi századok mulasztásával állunk szemben, azért szükséges, hogy a felnőttek is — az egész most élő generáció részveszüljön a magyar nyelv oktatásában — s nemzetünk szaporításához őket is megnyerjük a magyarosodás szép eszméjének.

A felnőttek oktatása igen eltér a fiatalokétól, mert az iskolakötelezettség mellett a gyermek 6 évig részvesz a mindennapi iskoláztatásban, s ez idő alatt könnyen elsajátítja a magyar nyelvet, míg ellenben a felnőttek, — kiket a kenyérkereslet elfoglal, csak időnkint részesülhetnek oktatásban — s ekkor is csak hajamból — kényszerítés szóba sem jöhet.

Hogy a nem magyar ajku felnőttek miként oktandók a magyar nyelvben, arra határozott elvet felállítani lehetetlen, mert ez függ az oktatásban részesülők értelmességétől és a helyi körülményektől, s ezt a hatását tud s szent ügyért lelkesedő tanító mindenkor figyelembe veszi s ez legjobb útmutatója lesz a helyes és célhoz vezető módszer eltalálásában. Nagyon természetes, hogy a városi oktatás eltér a falusitól, mert az utóbbiban az értelmiség sokkal gyérebb, tehát a tanítás kezdetlegesebb.

Temesvári, Nagy-Szeben s más városok igen szép példával járnak elől, ok már évekkel ez előtt alakítottak magyar

nyelvű tanfolyamokat, s nálunk igen szép számmal vannak azok, ki e nemzeti kulturális munkába kezdtek. Ne szűgyeneink tehát mi sem ezen városok példáját utánozni, s alakítsunk községekben — ott ahol szükséges — magyar nyelvű tanfolyamokat, a magyar nyelvnek a felnőttek között való terjesztése érdekében. Tegyük meg mindent, ami tehetségünkben áll. Nyerjük meg ezen szent ügynek a papsgót, mert ok tehetnek legtöbbet a magyarosodás terjesztésében, általuk, közvetítésükkel lenne csak az óhajtott cél gyorsan és sikeresen elérhető. Nagy Széchenyit a horvát nyelvű Hídegség közlése (Sopron megye) papja által magyarosította meg. A mi sikerült egy községen, sikerülhet a másikon is, csak ügybuzgó vezetője legyen a — pap meg a tanító.

A magyar nyelvű tanfolyamok tartására legalkalmasabb idő, télen minden este, nyáron pedig vasárnap és ünnepnapok délutánjai, — lehetőleg az iskolai helyiségben, hol a tanító és a pap voltaképen hivatalos idegen ajkuakat a magyar nyelvben oktatni, oly alakban, hogy az tilt tanultakat és hallottakat a mindennapi társadalmi és családi érintkezésben is érvényesíthessék. Az előadásnak pábeszédinek azaz társalkodónak kell lennie, kezdetben a jelen lévő tárgyak szemléltetésén kell alapulni tekintettel az élet követelményeire — s e körül lehet összpontosítani a tanítást.

Mikor már a hallgatók egyes tárgyak neveit is tudják és azok színet alakját stb. magyar nyelvben is ki tudják mondani, megkezdhető az irva olvasás; mindenkor igen nagy suly fektendő arra, hogy az elővasoltat értsek és helyesen ejtsék ki. A tanítás fokozatos haladása után kisebb elbeszélések elolvasatása és magyarázása követhetik, s ezek leginkább a népletekből és a hazai történetből veendő; miáltal kedvet kapnak az olvasáshoz s ki helyesen olvas és azt érti is, — magán szorgalmából igen sokra viheti, s ez egyszersmind ébresztője lenne a hazaszeretetének.

Igen ajánlatosak a cél megvalósításához a „35 könyvek” czim alatt most megjelenő népkönyvek. — s ezeknél csak egy hiba van, az, hogy nagyobb részők között irlyban jelenik meg, mi pedig jobbnak talánók a prózát. Gondoskodjék a kormány arról, hogy minden iskolának a kormány is legyen, ez nemcsak a felnőtteknek, de a népisikoltát látogatóknak is igen jó szolgálatot tead, mert ha nem gondoskodunk arról, hogy az iskolából kikerülteknek legyen mit olvasni, igen könnyen megtörténik, hogy az iskolában tanultakat is el felejtje a gyermek s mire felnőve, nem is könyit a magyar nyelvhez; míg ellenben, ha olvasgathat, a felnőtteknek is jó szolgálatot tesz, mert az olvasott dolgokat elbeszéli szülei körében az eredeti (magyar) nyelven s ez által buzgó apostola lesz a magyarosodásnak, — szülei is tőle, azaz a gyermekektől tanulnak meg magyarul társalogni.

LŐB SIMON néptanító.

Egy adat Csáktornya múltjából.

Költi: *Misholci Arnold.*

A városi levéltárban, a 8. iratjegyzéki szám alatt gróf Zrínyi Miklósnak, a költőnek és hadvezérnek s ezen időben hazánk egyik legjelesebb fiaának egy érdekes adomány levele grizitott, melyben a várost kom. esenlatlasi jogban megerősíti. Mint localis érdekel bír történelmi adat, de leginkább mint nevezetes magyar nyelvemlék

érdemes, hogy szó és betű szerint lapunkban közöltessek s így a lefedékenységtől meg legyen óva.

Az okmány így hangzik: My Groff Zrinyi Miklos Szata es Somogy Varmegyeieknek le Ispannia, Adguk tudassara midoneknek az kiknek vlik. Mynhogy az my Chyaktornaj Varosunknak eleyleit fogva valo meghy sokassa ez volt hogy bizonyos szamu borit az Vrak szamara korozomallásokkal sokanak ky arajni. Hogy azert az eo rhy sokasok es szabadsok ynkab meghy maradtog akarunk ez mj leuolenkethi nekik adnj hogy semminezo renden valo, vagy leo ember, vagy szeghyn maga borit az korozma (ban) levo borajnika, ki ne kedhesse ez mj nekik adto leuolenk ellen. Ha pengh valajk talaltuk hogy ero serint auogy hatalommal korozmankra reszkeszini, szabadsok legyen, ez mj leuolenk erujell, annak Uj kesedethet boranak elsoben czegetert le vetim, es ha maszor ky teszi ellenek az Varosiaknak az hordanak az tenek ky vagattassok. Melnek nagjoh erossagere attuk ez mj Poczetes leuolenkethi kez nk yrasauall megero-iten. Datum in Curia noua supra borit. 16. die Mon Juny Anno 1648.

Zrinyi miklos. imria (L S) Ezen levelet Zrínyi Miklós 30 éves korában írta. Az „y”-ról technikai akadály miatt elmaradt a pont vagy a kettőpont.

Legyen ezután is!

A husvétii ünnep nyolczadát képező vasárnap, mint tudjuk felhőrne k nevezetik, a kereszténység első évtizedében az új kereszteltek utóijára jelentek meg fehér kontósukban, melyet a keresztelés alkalmával nyertek, hogy ártatlanságuk megővására külsőleg is buzdítsanak.

A kis gyermekek, kik eszükkel már élni kezdenek, első áldozatukat rendszeresen fehér-vasárnap végzik. E napot nagy ünneplésséggel által emlékeztetéssé szokás elottuk tenni. ...

Igy látván én is azt Budapeston, szülővároomban és más nagyból helyeken s mondhatom, hogy igen lélekemelő benyomást tett az régm.

Csáktornyán is a helybeli hitoktató a szép szokást, mely már körülbelül 8 év óta városunkban ismeretlen, újra életre blett s azáltal ebbeli törekvésnek ad nyilvánosítást, hogy a gyermekek vallásosságát, mely amugy is sok kívánni valót hogy hátra, emeje. Ez olyan tett, mely dicseretire nem sorol. ...

Az első áldozók, szám szerint vagy 70. 80-an, Jeney Gusztáv, a községi népisikola derek igazgató-tanítójának vezetésével járultak először az Urasátlához. A leánygyermekek közül a szokatlan hűd megint csak kevesen jelentek meg fehér öltözékben, mely olyan alkalommal divatos. Lélekemelő volt látni a kis gyermek sereget. Amint égő gyertyával az oltár körül állottak!

A hittelező m. után kisebb rövid, igen szép alkalmi beszédet intézett a kisgyermekek, mely édes érzelmet kelettetek a gyermekek szívében Üdvözönik eme szavai: „Engedjék a kis-ledeket hozzám jönni, és ne tiltások el tőlem őket, mert övék a many-nyek országa!”

Sokan, e beszéd vétele, az általános felvilágosodás és diadok korszakában, a vallásosságot olyan csekélységnek tekintik, mely nem érdemi meg, hogy vele foglalkozzunk. Pedig keserűen eszónak azok!

Felteszegek tejetegnek, hogy mily szerepet játszik a vallásosság, (mely a vallásos stó szigoruan megköveteltetendő) az emberi erkölcsök nemeseítésében. Mindenki tudja, hogy a vallásosság az erkölcsiséget emeli, míg a vallástalanság az erkölcsi lehetetlen erkölcsötlenéget idéi elő, mely az egész társadalom a biztos megemmelésé felé vezet. —

Hat hogyan állunk most az erkölcs dolgában? Bizony: nagyon rosszul. Csak nézzünk körül népünk között, a legnagyobb sajnálatunkra fogunk meggyőződni az előbbi állítás igazságáról.

A vallásos-erkölcsi életnek alapját ma a szegye gyermekeknek kell megvetni, míg az erkölcsi cselekvés a gyermeknek mint egy második természetével válna, későbbi életkorában tettenek zsinórmentésül szolgáló erkölcsi törvényt úgy szölvő önkéntesülézőleg kövesse. Arra pedig elsősorban a szülők és az iskola vannak hivatva. Azonban, hogy azok a közös célt minden tökéletesebben megvalósítsák, ne helyeznek

magukat ellenkezébe önmagukkal. — Ne rontsak el beszédek és cselekedetek által a szülők azt, a mit a lelkész az iskolában erkölcs és valóságosság dolgában épített, ne akadályozzák meg gyermekeiket oly cselekedetek gyakorlásában, melyek az erkölcs nevelését célozzák, a gyermek jövőjét biztosítják.

A vallás-erkölcsi nevelésnek legelőbb eszköze a gyakorlat. Használjuk fel azért minden alkalmát, a mely az erkölcsiségnek előnyére válik, a mely a leendő apák és anyák valóságosságra és erkölcsre hatással lehet. Olyan alkalom pedig minden esetben a gyermek első áldozata, mely, ha tapintatosan nyújtatik, csak kedvezőleg hat, ha a minden jó és szép iránt annyira fogékony, romlatlan gyermeki kedélyre!

Mindenki tehát csak örömmel fogadjon azon hírt, hogy városunkban a már rég óta nem látott szokás, a gyermekek első áldozatának ünnepélyes végrehajtása, ismét életbe lépett. Kívánjuk, hogy e nemes példát kövessék vidékünk más helyeiben is s hogy e lelkészek ne legyen számalang, mely a mint hirtelen fellobban, épen oly hirtelenül el is enyészik Ismételjék e szép cselekvényt minden évben mentől nagyobb pompával s a szülők jelemlétük által emeljék azt oly nevezetes esemény fokára, hogy a gyermek szíven emlékezzék vissza meg életének kecsé alkonyán is az első szent áldozás lételemetű aktusára!

U. J. V.

H I R E K.

— Nyilvános nyugtázás. A helybeli polgáristól újuság Zrínyi-önképzőkörének jótékony alapja javára folytatódólagosan a következő nemes adományok voltak be: Grész László 1 frt. Nemeth István 70 kr. Nemeth István (másodszor) 1 frt. Babics Sándor 50 kr. Babics Sándor (másodszor) 50 kr. Sárosi László 1 frt. Grész Alajos 1 frt. Tóth Kálmán (Hodosán) 30 kr. Hirschmann Leopold (Hodosán) 30 kr. Hirschmann Henrik (Hodosán) 20 kr. Paczek Gy. (T-Szt.-György) 1 frt. Hermann Pál 50 kr. Holub Ferenc 50 kr. Böles Sándor 50 kr.

Pochner Ferenc 50 kr. Strahia Károly 50 kr. Ehrenreich Nándor (M.-Szerdahely) 50 kr. Plichta János 50 kr. Maximovics Gy. 50 kr. Schulz Victoria 1 frt. Ezen (harmadik) kimutatás teaz összesen 1470, azaz tizenhárom és 70 krt., mi a már előbb kimutott összeggel kitesz 8730 forint. Fogadják a jövedelmi adakozók nemes adományokért polgáristól legmelyebb közömeté! Kiváló érdemű szerzett magának ezen jó ügyünkben kifejtett rendkívüli tevékenységéről Német látván m. kir. adóhivatali előelőnr, miert is fogadják legjobbj köszönetüket. Mikolc Arnold, mint a kör vezetője.

— A képviselőház május 1-én tartott ülésében mutatta be előnk Légrad város közönségének kérvényét, melyben a Légrad-szt.-mihályi hegység Somogy megyéből Zalamegyéhez leendő beolváztatása iránti felajánlást.

— Elismerés az érdemek. Azok közé, akik Muraköz elismerését, az előhaladás tekintetében megérdemlik, bizonyára a Muraszertdahelyi k. utbiztos ir tartozik. Szlemeniczai elhagyva, a Muraszertdahelyi általa az országzat mellett ültetett és apolt gyönyörű gyümölcsök a külföld előhaladására emlékeztetnek. Ezt fogják majd néhány év múlva azon utasok is bizonyítani, akik tikkatagukat és fák nemes gyümölcseiből fogják enyhíteni és bizonyítani, hogy mar most is azok, akik a szép ták látásban örömlétek találják. Ez aztán az a szép kert Muraszertdahelyen, hol 5000 ültetvény között 300 nemesített fa van, melyek mind a szépitésre és díszítésre vannak szánva. Elismerés annak, aki megérdemli. N. H. L.

— Szekeren ment, gyalog jött. A szt.-gotthárdi végrehajtó — amint onnét írják lapunknak — április hó 27-én Senyeban járt kiküldetésben, hol éjjeli szállásra a fogadóban maradt csinos egyes fogatával. Másnap reggel a kocsi s szinbe megy ... hová este a kocsiját betolta volt ... s uramfia: nincs kocsit! eloptáltak! Rögöntenben jelt a dolgot urának, ki kocsissal utastett adott, hogy a lovat vezesse hazra — minthogy a kocsi feltehető nem volt. — A végrehajtó ur pedig palczát fogott s ugy tett, mint aki „szekeren ment, gyalog jött.” ... Minthogy pedig a tolvajok nem voltak haj-

lanlók a kocsi önmagok húzni, ugyazonon éjjel a szalmazól közből, Kápatonról négy lovat loptak s így a végrehajtó ur kocsiján könnyen továbbroghattak ... négyesen. A loptaknak eddig semmi nyoma.

— Lopás. Maroscz Miklós zászlóalja lakos ismert vásárlólvaj, az április 28-án megtartott vásáron egy drb. nyári kabátot lopott; de az ott portyázott csendősr járőrnék sikerült 67 nyomban elfogni s az igazságszolgáltatásnak átadni.

— Tűz volt április hó 30-án délután 3 órakor Jalocseveg községben, amely alkalommal Piffel József földműves háza, istállója egy düzölő állal együtt a lángok martaléka lett. A tüzet nevezett károsultnak 6 éves Albert nevű fia okozta, ki gyufával játszott. A kár 200 frtja rag.

— Nagy jégeső volt a mult napokban Verhovica és Prekopa községek határában, amely daczára a nagy és sürűn hulló jégnek, még számba vehető kárt nem okozott.

— Légradon egy a Drávan evező csónak felborult s a bennülő 14 férfi és 5 nő a vízbe esett; egy leányt nem sikerült kimenteni.

— A csaktornya-zágrabi vasut. A magyar kir. államvasutak által üzembe vett csaktornya-zágrabi vasutnak helyi díjszabásai személyek és áruk szállítására nézve a zapresic-abok-krainai vonalra megnyitása napjával életbe lépnek. E díjszabások a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában kaphatók ...

— Az időjárast május elseje ugyan-csak megváltozatta, még pedig a gazdáknak nem kis rémületére. A szép tavaszi napok! április 30., május 1-é éjjel, reggel esős váltotta fel, mely szerelőt leütötte a levegőt. Az eső után kemény északi szél tört, mely 1., 2., 3- és 4-é telej erővel dühöngött s a telet varázsolta el. A bundák és téli kabátok ismét előkerültek, a kályhában vígan lobogott a tűz. A muraköziek időjosa, a horvátországi lvansevichal egy megosztott a nagy hidegben. Ott 4-én délelőtt töltök látábol havazás volt. Délután 6 órakor már tele volt hóval vidékünk és legnagyobb hegye. A szél csak 4-én éjjel kezdett szünni, mely megárgította tavaszi vetésünket s részben leverte gyümölcsfáink virágait s leveleit.

5-én a szél kisebb mérvű volt s 6-ára zuharos eső hozott. Nyugtóról derült, meleg időt jelentenek. Reményünk lehet tehát hogy a május vége megenbereli magát.

— Gyászír. Besenyey József, a csaktornyai tanítóképzede H. éves növendéke f. hó 5-én Zala-Egerszeg szülői körében meghalt. — Aldás a korán elhunyt tanuló leghy poraira!

— Hyemen Csepnek Géza csaktornyai urad. ispán tiszte. vezette oltárhoz. Nagy-Kaniszan Anyán Mariska kisasszony. A házassági tisztelet Stefán Miksa urad. fővándos és Anyán Kálmán kir. püspátónak teljesítették. Boldogság kísérje a fiatal pár lépteit! ...

Szineszt Csaktornyan. Balogh Árpád színtársulata városunkban újabban nagy mérvű partolásban részesül a közönség részéről, amit a jól szervezett társulat meg is érdemel. Különösen f. hó 4-én, a midőn a „Vasgyász” került színe, oly nagy volt az érdeklődés, hogy a színház teljesen megtelt, sőt sokan nem kaphatták helyet, be sem mehettek. — A mult hetén a következő darabok adtak elő: vasárnap a „Tunikás lányok”, hétfőn az „Arendás zsidó”, kedden „Uruk és cseledek”, szerdán a „Veteránok”, csütörtökön „Boccaccio”, pénteken a „Czigány trón”, szombaton a „Koldusdiák” és vasárnap előadásul „Bukvol a székeley hóhera”.

— Szerencsétlenség történt f. hó 7-én Csaktornyan a Pruszk-féle ház építésénél. A kömives munkával már az emeletig haladtak teat a ványokra már az emeletig, melyek egy része azonban tulerheltevesen, összedült. A rajtuk dolgozó 2 kömives s 2 kiszolgáló leány is lezuhant. Az egyik kömives életveszélyben, a másik súlyosan megsebesült. A leányoknak egy kis horzolás s ijedségem kívül más bajuk nem történt.

— Irodalom. Az „Urambátám” című kiütően illusztrált, nem poli kiki elzám legutóbbi száma ismét zamatos magyaros életrajzok van tele. Ajánljuk e magyar „Flegendet” t. olvasnink figyelmébe!

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Uredništvo Medjimurje je u štampu izdalo Frčebela Filipa vu Čakovcu. S uredniškom razgovarati se može: ponudjel, sređu, detreke i subotu ob 11 i 4. vuri. — Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju na ime Margyite Jozefa uredništva vu Čakovcu. — Izdajatelj: Knjžara Frčebela Filipa vu Čakovcu. Sim se naj pošiljaju predplate i oglasi.

Cena je: Na celo leto . . . 4 frt. Na pol leta . . . 2 „ Na četvrt leta . . . 1 „ Oglasi se poleg godišne 1 fol računaju. Iz van toga se mora platiti za svaki oglas kulikopot izlazi, 30 kr. vladni strošk.

Naj bude i od vezda!

Prva nedelja po vuzmu, kaj znamo, zove se bela nedelja; jer su pri prvih kršćenih novokršćeni na ov den zadržiput imeli na belu beloga rubea, kojega su na krstu dobili, da se bolje trsiju neduznost za uvati.

Deca, kojim se već pamet razvijati počme, prvu svetu pričest navadno na belu nedelju zvršuju. Ovoga dneva jim navadno s kakvom svečanostjuz nezaboravnoga vćinju.

Tak sem to videl vu Budimpešti, vu mojim rodnim varašu i vu drugih vekših varaših i morem reći da mi se je duša nad tim razveselila.

Vu Čakovcu je mestni kateketa (veroučitelj) ovu navadu, koja je već jedno 8 let spala, nazad vpejal, i s tim pokazal, da decu vu veri učvrstili hoće, kaj s malim trudom neide.

To je takov čin, koje se sam hvalim. Prve pričestnike, po broju 70-80 dopeljal je sam vredni ravatelj pučkih škol: G. Jeney Gustav, da primeju bozje telo. Izmed pučkih malih jih je došlo vu navadnoj beloj opravi, zaradi jake zime. Lepo je bilo gledati decu, kak s gorećemi svećami okolo oltara stoje!

Gospoin kateketa je pod mesom lepoga govora držal deci. Kak lepa uvstva su mogle vu detečih sreah pobuditi zveličtelove reči: „Pustite k meni male, ar je njihovo kraljestvo nebesko!”

Proti koncu XIX. stolejta, vu ovim znanstvenim vremenim, vnuoju veru za takovu malenkost držuju, koja nije vredna, da se s njom bavimo. Ali se jako vkanjuju.

Nije potrebno nabrajati, kak je potrebna vera vu načinu dobroga življenja. Svaki zna, da vera podize svako dobro, a prezvernost pak donosa

pokvarenje, koje celo človečansko društvo vu propast pelja.

A kak tojimo vu dobrom življenju? Borneš kaj zlo. Samo se moramo razgledati med našim pukom, ter se budemo s žalostjuz osvedočil, da je istina, kaj smo predi rekli.

Temelja pravoga pobožnoga življenja moramo već pri malomu detetu zasadi, da mu se to kakti vu drugu narav preobrne i tak bude se vu življenju polek moralnih zakonov vu svakom poslu držal. To pak je školska i roditeljska dužna t. Ali ako hoćuju toga zajedničkoga cilja postići, onda nesme jeden proti drugomu delati. Roditelji naj s govorum i činom nepokvariju ono, kaj duhovnik vu školi zaziđe, kaj ne prepričju decu vu takovih poslih, koji se na moralni život protrežuju i koji osiguraju deci budućnost.

Najbolše sredstvo za morani život je vera i vgasne. Zato moramo pobasnavati svaku priliku, koja more budućim otcem i materam vu moralnim životu na hasen biti. Takva prilika pak je zasigurno prva sv. pričest, koja, ako se s dobim načinom podeli, jako dobro deluje na nepokvareno dete!

Svaki dakle naj s radostjuz čuje, da je prva sveta pričest vu našim varšu pri deci s svečanostjuz opet nastupila. Želim, da bi ovu peldu nasledovali i po drugih okolicah, a ov poziv naj nebude samo slamin plamen, koji naglo bukne, ali naglo i vgasne. Opetujmo ovoga lepoga čina svako leto s čim lepše, a roditelji pak naj s svojim prisustvom ovoga dneva tak visoko podigneju, da se budu deca još vu starosti s radostjuz spominjali na prvu sv. pričest!

Uje.

Kaj je novoga doma?

Dr. Pauler Tivadar, Minister

pravosudja magjarske vlade je vumri 30-ga aprila. Vu njem je ne samo magjarski kormar, nego i budimpeštinski kr. sveučiliste, izgubil svojeja vrednoga člana, gde je on vnuo letah profesor bil, i vučel one, koji se za sudce i fiskalnu vćuju. Kakti glasovitoga pisca pravoznavstva je izobrazil svet na veliko štimal, a kakti poštenoga človeka svaki po tuval i ljubil. Smrt njegva nije došla iz nenadi. Njevsi bliži i poznauci su se vre dugo starali za život njegov. Žena njegva je vu jeseni vumrla i koji su vidli toga poštenoga starca pri spreduvu njegve ljubezne tovaršice, proročevali su, da za kratko vreme budu se zjediniili vu grobu. Spravod Paulera ministra je 2-ga majusa bil vu Budimpeštu. Naj počva vu miral. Život njegov budem vu dojadučim broju naših novin i pisali poštuovanim čitateljem.

— Njegovo velič. Fe encz József I., kraj Magjarski je nazoben bil pri spreduvu Ministra Paulera. To je takovo lepo pripćenje, koje je vredno, da svi ljudji zeznaju, ar je to prvo, da izmed vladarov Habsburške hiže, to jeden vćinil je. Dika, čast i po tenje nasemu Velič, krajju, koji se vu svojoj visini nespozabi iz siromasneih, vrednih ljudih!

— Vreme je tak mrzlo, da ako človek nebi videl zeleno polje, senokoše i drevje, bi misil, da je vu mesecu decembru. Četiri-pet dni dugo smo jakoga mrzloga vetra imeli, a na to je i sneg počel itti. Ivančica je puna snegom. Iz daleke zemlje, kakti: Troppau, Krakkau, Lemberg, Szerajero i t. d. pišuju, da je tam veliki sneg vnuo kvara napravil. Pri nas kvara velikoga još nega Bog nas i na dajje obćuvaj od togal!

— Zatulkel si je ženu. Vu Tasnád Szantó se je vu jeden avetke velik zločin pripetil. Zuden človek, Molnar Gabor, koj je izim svo e zene još drugu ženu rad imel, napojil si je pravu ženu s žganicom, sto i desetput ju je vudril i zatulkel nju. Grešnik, da mu se zločin nebi doznal, dal je smrtcu 5 frt, i s dopušćenjem taki je mrtvo telo vu raku zabil, jer se je žganica vu telu vužgala i taki su pokopali. Ali buduć se je zločin doznal, izkopali su mrtvo telo, doktori su je razpali i prenašli, da je žena 110 put vudrena i od toga je vumrla.

— Vu Legradu preveznul se je na Dravi jeden čun, vu kojem je 14 mužov i 5 ženskih bilo; jedna puca se je vtopila.

— Vu orsackim spravih i je predsednik 1-ga majusa predstavil molbenicu stanočnikah varaša Legrada, koji prosiju, da bi se legrad-sv. mihaljske gore iz Somogy — varmegije k Zalavarmagjiji grutovnički priklopile.

— Bitka med mužini i žandari. Vu občini P.-Petri po stari navadi još su na vuzmeniti tora svetka obdržavali. Na taj den su dva nyrbatorski žandari čez selo jahali. Ljudi su se pričeli žandarom norca delati, i zato su žandari nekoje vu občinski hižu tirali. Ordvi su je zaprli. Ljudi su se taki občinske hiže sakupili i žandare s kamenjem i drevjem zgradjali. Žandari su se grozili i rekli ljudem, da naj buleju mirni, drugač budu strelati. Ali to nikaj nije služilo. Na to su žandari pod vrta na kraj sela pobegli, a ljudi pak za njimi bežali. Ondi su žandari pričeli strelati. Dva muži su taki vumrli, jeden je smrtno a dva leško ranjeni. Iztrgaju su taki zapričeli.

— Rana strela. Iz Somolje (Borsod varmegi) pišuju, da je tam 21. aprila popoldan iz jednoga maloga oblaka dežd

april, najedenput je iz oblacića strela vudrila i stalu obćinske krème vužgala, koja je čisto izgorela.

— **Buna vu Horvatskoj.** Vu Vuki, horvatskom selu su se na vuzmnu nedelju muži dogovorili i nahrupili na dva žandare, koji su vu krémi bili. Mužki vodja je lahko ranjen, a jeden žandar smrtno. Žandari koji nisu bili na to pripravni, oštro su se branili, ali vnuogo mužov preobladalo ih je. Već je iztrga.

— **Kradja devojkah.** Pri viahi je navada, da puca, predi kak idu na zdavanje, dadu se vkrasti od dečkov. Zato se Horza Mitru O-sment aninski dečak nikaj nije začuđil, kad ga je lani v majušu Križan Juan pajdaš prosil, da mu pomóre jednu lepu pucu, Botta Fioraettu vkrasti. Stali su na put, po kojem je lepa puca iz sejma išla. Za kratko vreme došlo su tri puca. Fletau su lepu Fioraettu z med njih zebrali i na polje odpeljali. Puca je kričala, ali Horza je mislił, da je to samo prenavetanje. Ali začuđil se je, kad se je puca još i na polju nazad držala. Hje brate, veli Horza Križi, ako si samo ti privoljil na to a puca ne, onda se nebumu pogodili, jer more iz toga veliko zlo biti. Obećal je odnud. Ali Križan je prijel pucu za ruku, pak pokleknul pred nju i tak joj se dugo molil, dok nije privoljila, isama rekla da se tako idu vu selu zdavat, misleć vu sebi: samo dok vu selo dojdemo. Tak je i bilo. Vu selu je za pomoć kričala i pobeğala od zaljubljenoga dečka, koji je skorom ponorel od žalosti. Pritužila ga je k sudu, a sud osuđil je Križana v rešt na šest meseci.

Kaj je novoga vu velikim svetu?

-- Praznoverna Pruska. Vu celoj

Nemškoj najbolje veruju vu duhe i copernice med Preizi Luthvanci. Na vodenih mestih dižeju se protujeije i v jesen ognjeji mehuri, a prazno verni puk čvrsto veruje, da ško što toga ognja s šlapom prime, navek bude srećen, jer onda uajde sve podzemno blago. Tak je mislił Schröder stanovnik iz Gr. Heinrichsdorfa. Zadaji tñden videl je pred hižom takvoga ognja leteti, na se biti opravu, pograbi šlapu, opostil ve od obitelji i pričel za ognjem bežati. Išel je po zmešanih putih; doma, su gledal za njim jedno vreme, još su samo slabu svetlost vidli, nazaduje je i to vgasnulo a familija već si je predstavljala, kakvo bogatstvo bude gazda dimo donesel. Ali njega nije bilo. Prešlo je 10, 11 vu, a njega još nije. Već su se pričeli bojati, ali jim je na pamet došlo jutro, koje jim bude za sigurno velike kinče doneslo. Ali njega niti v jutro nije bilo nazad, išli su ga iskat, ter su najpredi našli kapu, onda lepu a na zadnje i njega, gde je v bereku med šarom mrtve bil

— **Samoubojstvo luhada.** Vu Mv-rinu doleteli su dva divji labudi na bližuju vodu. Komaj su to muž opazili, već su išli na nje vadašit. Zenka su strelili Mužak na mesto, da bi odletel bil, odlekel je s kljunom mrtvu zensku na led. Onda je skup pobral svu snagu i gori zletel, kriša skup sklopi, sinjaka k telu pritisnul i tak je opal na led, da je taki poginul. Muogim, koji su to vidli, potekle su suze.

— **Lov na ljude vu Belgiji.** Fr. Ztg. piše, ovu neverojatnu priповest. Pri jednoj fabriki stražili su soldati. Jeden Hjt zvani soldat vkral je pajdašu sve kuglje i s puškom je pobegel na polje, gde je strelati počel. Soldati jst

su za njim, rekli su mu, naj doli dene pušku, ali on je počel strelati. Škalak je iz jednoga mesta na drugo i skrival se za grmje i kamenje. Meditmtoga strelil ga je jeden soldat vu srce, i taki je vumrl. Naganjali su tri vuje, i jedno 300 kuglah potrošili, izmed kojih je samo jedna pogodila.

— **Osemdeset jezer detećje opravu bude treba vu Englezkoj.** Kraljica bude 11. majsu vu Liverpool na odpiranje izložbe išla. Odićili su, da na liniji, po kojoj bude kraljica išla, stalo bude 80,000 dece, da kraljicu vidiju. To su telegrafirali kraljici i buduće je dopustila, puke belu a dečeci školsku opravu dobiju na varaske stroške. Šneideri su već viš jezer detećov pozvali, da budu opravu a čim predi gotove. Da bi putovanje Kraljevice obitelji navek tak hasnelo rukotvorcom, onda bi zaveli, da bi s čim više putavali po orasgu.

— **Kinezi trgovci dece.** Naši čitajeli su već sigurno čuli, da Kinezi s svojom decom trguju. Katolički svet već zdavnja vidi to i sve vćini, da ta siromasna deca vu dobre ruke dojdou, vu po kršćanski se odhranjuju. Od toga najviše govoriju knjige od duštrva „Jezus st. gyermekeség“ (Sveto detinstvo Jezusovo), jer ovo društvo skibi za siromšnu Kinezku decu. — V Kinezkoj se vnuogput pripeti da su stanovnici vu velikoj nevolji, a pred malo let bil je veliki glad. Onda se je pripetilo da su poganiški Kinezi svoju decu na put nametali da se od njih oslobodiju, i odnut su je pohotni kršćanski i franciškani (fratri) pobrali, i odhranjivali, ali vnuogo dece je od nevolje vumrlo. Vu Lin-Kin vzmegjiji su kršćeniki već kak 100,000

dece nakupovali, nevoja je tak velika bila, da su stariji decu zaklali i pojeli, vnuogi nisu mogli toga vćiniti, nego su decu prodali, i nekaj si za jesti kupili. Bogateši Kinezi su tak predušni bili, da su to na svoj hasen obrnuli. Decu su za malo penjez kupili i kršćenikom za drage penenze prodali.

— **Š čim je treba ranjeno konjko koleno vćrčiti.** Ako konj opadne i koleno si otari, odpeljamo ga vu stalu, oprememo mu ranu s vodom, pustimo posušiti se, ali brišati nesmemo; onda denemo gori po trst na deholon dobrog pamuka privežemo a širokim flanel-pantlekom, i moremo još s rešenom, prikapćiti, k kolenu. Onda si naj koj neštari den počiva, ali odvezati nije smeti. Zato vreme se mu na rani kora napravu koju odtrgnuti nesmemo dok budemo odvezvali. Za dva tjedna odputi se k kori prikeljeni pamuk, i vidimo novu kožu, na kojoj je diaka, ter je čisto takve farbe kak i po celom telu.

— **Mrkva smrt mišova.** Böhm vracitel živinah pronasle je, da miši koji samo narezanu mrkvu jedu, za neštari den pockaju. Probu je delal s 12 miši, koje je samo s mrkvom hranil, ter je sađem iz med njih za neštari den poginulo, za nje je dobro znal, da drugo nikaj nisu jeli, kak mrkvu. Betežni miši nisu se mogli genuti, niti nisu mogli na noge stati. Tak se vidi, da i kuhana mrkva čemerna, jer su tri miši samo kuhnu mrkvu dobili, pak su ipak svi tri poginuli.

— **Na zezgane** i poparene rane nega boljšeg vćrčava, kak belanek, kojega je na ranu treba nalejati. Mehkeši je kak kolodim i navek nam je pri ruki. Bolje hladi, kak olje ili vata.

ZABAVA.

Udes muza je žena.

(Popovest.)

Oprostite gospone, ja sem neizmerno nesrećna. Ernest gibuko genju, stojal je pred njom. Eto jedna predstavljajćica, koja je vu osuđil, mrtzi kak jedno izkvareno stvorenje prez srca i prez svake čuti!

Predstavljajćica, koja ima srec! Predstavljajćice, koju veliko množtvo ljudstva obečava, koja za pozoriću najveseliše popevke popeva, vezda se plače, ina dušu, srce; za nesrećnu se držil!

Ovo odkritje premenilo je celu njegovu dušu. — Vkanjujete se, ako verujete, reće nježnim glasom, da vasjo boli nebi bilo vćrčeval ilika stala se je i prislonila k jednomu drevu.

Ja sem jako i pre jako nesrećna! reće pomenikajućim glasom, ar nemam jakosti, da si srce svoje vumirim.

Vezda je nastala dugša tišina med obedvremi. Ila ostavila je ruku svoju vu Ernestovu šaki, srce joj je tuklo, ruka drhtala.

Lepota ju je bilo vezda gledati a Ernest čisto se je vu nju zagledal. Nekakve čudne misli su ga pri tom obšile, stal je pred njom kak okamenjen. Opazil je nekaj v srcu likinom.

Da bi vi praline Ila tišinu, da bi vu meje srce videli, da bi si s tim zamučil i obne glavu od njega vkrakj.

Govorite! odprite dušu svoju pred menom! Auda naj budel zavikne Ila strastveno, naj bude pred vami odprta moja duša, inakar me sramoto do zenulje oborć. Ja vas ljubim, ljubim iz dubljine srca mojeg, ljubim vas od zdavnja s velikim poštovanjem pod plaštom otajnosti, od prvoga case, kak sem vas opazila. Vezda znae, vezda me odhitite, vi ste me pitali, ja sem odgovorila. Udes moj vu vasih je rukah!

Na ovo očitovanje bil je Ernest ves očaran, nije znal, kaj bi napravil. Duša plavala mu je vu valovih dvojenosti. Znal je, ako se pusti ov bip nasladi, ako poprimo ljubav ove žene, da za njega nema oslobodjenja.

Ila je dale šepetala: Ljubiti, vruće ljubiti, pak ljubljena biti! Ne, ne, neželim toliko sreće, samo me požalite, samo vas prosim, da me kre sebe trpite, da me negda negda pobodite. Samo mi

to obećajte, re a strastvenim glasom, i ja budem srećna.

Ernest počutił je sve vešnu bunu v duši svojoj. Lice mu se rezžarilo, strastvite misli su ga obšile, predstavil si je nepvoljne posledice i premišlaval: bi li, nebi li?

Ali lukava žena dobro je razmela svoj posel; nije se joj bilo moći protiviti.

Molila je, prosila je, plakala i zdvajala, na zadnje zniknula je s pred njega. Samo kip jednoga božanstvenoga stvorenja stojal je pred dušom njegovom. Gde je muž, koj bi se takvomu hipu suprotiviti noge?

Ernest izgubil je vu tom času svu muzevost, hladna njegovu krv zavrela je ter plamnila ognjem neizmerno strasti. Ila gledala je tu njegovu premenu s vrodobitnim posmehom. Muž, koj je bil pogubl zbog svoje hladnokrvnosti i ozbilnosti, bil je vovljen vu mrtvo lukave jedne predstavljajćice.

Muž, koj je pol sveta preputoval ter toliko izkustva si pribavil, muž, koj je svanoguča znal, samo jedno nije poznal, narav žensku.

Suze nenje misilil je, da iz srca idu. Nije videl v dušu podhmanje žene ove.

Poveroval je suzam i pretvarjanju njezinomu. Moć nad sobom čisto je zgubil, nije već pred sobom drugo videl, kak kip ljube e lepotice. Ila, nijedna žena ucbi bila bolje razmela tu neštariju kak ova predstavljajćica! Dobro je ona znala, kak se mora mrtza duša rezgijati i vužgati.

Ernest je do vezda navek misilil, da on vu pogledu ljubavi nad svimi mužkarci stojl. Vezda je stopram sam sebe spoznal. Vezda je videl, da je vu času sklučavanja i on takov kukavica, kak su i drugi.

Ogrilil je ženu, za koju je misilil, da za njega trpi, da se zbog njega sa svojim srecem bori.

Ila si meitmtoga mislila: No čekaj ti ledeni kip, pokašom ti ja, da te čisto rezžalim.

Od ovoga hipa Ernest nije na drugo misilil, kak na Iku. Objubil ju je, strastveno, prekoređno.

Sad mu je prvič na pamet došlo, kakovu bedastocu je vćinil onda, kada se je oženil. Počutił je, da svoju suprugu već nemore blašenu vćiniti.

Strahovita herba nastala je v duši njegovoj, napokon svlažal je čer himbene

predstavljajćice; i Ernest bil je čisto njezin.

*

Par mesecov je već minulo, a Ernestova supruga imala je žalostne dane. Muž njeni čisto je bil izmenjen. Nije bil već ljubeci, njezin suprug kak predi toga. Nemogu a anda zamucati i pretrepeti žalosten svoj polokaj, odlučila je zeznati zrok suprugove promene.

Stupila je anda pred njega v drugu hižu i s drhućim glasom nagovorila ga. Mrti sem ti na terh Ernest moj? reće stupivša pred njegovo lice. Oh ne! odgovori on zabunjen. Oh ti negovoriš istinu dragi moj, ti mene već neljubis, ti nisi već prvič moj Ernest! reće s plaćućim glasom.

IlaH vi ženel drugo neznae, kak naveke se samo tužiš. Nevezmete vu obzir, koliko clovek ima svakojakih brigah vu življenju! Veruj mi, mužkarci im vu vnaogo osobajneših poslov, nemaju časa naveke s ženom zabavljati se. Mrti učeš, da clovek zbog vas svoje posie zanemari!

Ja samo to želim dragi moj Ernest, da mene malo bolje ljubis, nego svoje poslje, haš tak, kak si to prije kratkoga vremena činil.

Ti hoš, da budem naveke samo kre tebe doma sede!

Idi daga i ti na spomenek, zabavljaj se po volji, nesedi naveke doma, samo raj od mene toga želiš, da budem naveke pred tvojiimi nogami čepel, kak da bi se bil stopram vćera oženil. Pusti tužbe na stran, s tim me samo bolje od sebe odstranjuješ, veruj, da nema gorkega nežaj za muža, kak žena, koja se naveke tuži i javćel.

Suze Ernestove supruge posušile su se pod tim govorom i ona ga je prez reći na samom ostavila v hiši. Kada je v svoju sobu došla, vudrila je vu žuhki plač.

IlaH! trpeti i nepotučiti se! Nesrećne mi žene, mi smo na to već osuđene!

da trpeti moramol Niti caska podvojila nije, da joj suprug drugu ljubil. Pak njakaj bi bila supruga svojemu na terh? Ona, koja je s celim poštovanjem na njem visela, koja je po mesto v srcu njegovom zazimala, zakaaj bi ona zadnja bila?

Probala se je i ostavila ga ter žalosti puna odila je k roditeljem.

Faj jako se je nad tim rezžrdil, nu naskoro si je pomogel. Vezda bar nevidim plaćuće i javkajuće lice pred sobom!

Poturil se je k Iki, da joj neodokivani taj glas na znanje da. Nje nije bilo doma, a sobarica predala mu je listić jeden, Brzo reztrgne pečat i polhleпно zčeme čitati:

„Kada strast obuzme predstavljajćicu, nemore joj se obraniti. Ah! da pak nema strasti, koja bi tak brzo minula, kak haš ova. Danes sem već draga Korbody Bele, koj više žrtve za me doprinesiti zna, nego vi, on je zbog mene ostavil ženu i decu, i već je s menom ođputoval vu Pariz! Ov lov osobito mi je zabavu priskrbell!“ Ila.

Jela su se ovi redki vu pektu doli pisali, zakrikne zvun sebe Ernest.

Ostavila me jel otčila je, hal ne vernal zakrikne vćkanjeni.

Vezda je stopram počutił, kak žarko je ljubil tu podhmanju varasiču, koja mu je čistu dušu za naveke zamazala, očrnila. Zbog koje je zapustil vernu svoju tovarušicu; onoga blagoga angjela!

Videl se je vu strahovitom položaju, videl je, da mu duša za naveke uemirna ostala bude! To je strahovito spoštavanje! Nečuvno strahoviti i grozni nastali su dani njegovi. Puno strahoviteš, nego zadnja noć, na smrt osuđjenoga zloćinca! Svěst, njegova samosvest pekla mu je dušu.

Da pak bol njegova podpuna bude, dobil je za par dnevov sledeće pismo:

„Kada budeš ove redke čital, onda onda je ljubav moja s menom skupa v grob odšla. Odstrani se od toga groba, tamgori budemo još zisli onda, kada ti se duša odčistila bude od smrada s kojim si ju zamazal. Življenje moje, bilo je k tvojemu prirašćeno: Moreš si predstaviti, kolika je moja muka od tebe dragoga rezžati se! Tvoja do groba verna supruga.“

Hal još i to!

Kad je ove redke prečital, nije već nikaj za se znal. Ođ prevetleke dušne boli zamrilo mu se je v prah srce i kak na pol živi a na pol mrtvi potezal se je med ljudstvom dok se na zadnje i njemu Svemogućij nije smiloval i potlam strahovite pokore poslal mu osloboditelja. — smrt.

